

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și al Institutului European din România (www.ier.ro). Permișiunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and the European Institute of Romania (www.ier.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

Traducere din limba franceză

Consiliul Europei

Curtea Europeană a Drepturilor Omului

Secția a treia

Cauza GEORGI împotriva ROMÂNIEI

(cererea nr. 58318/00)

Hotărâre

Strasbourg

24 mai 2006

Această hotărâre va deveni definitivă în condițiile definite la articolul 44 § 2 al Convenției. Poate suferi modificări de formă.

În cauza Georgi împotriva României,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (secția a treia), reunită în camera formată din:

Domnii J. HEDIGAN, președinte,

L. CAFLISCH,

C. BIRSAN,

V. ZAGREBELSKY,

Doamna A. GYULUMYAN

Domnii E. MYJER,

DAVID THOR BJÖRGVINSSON, judecători

și Domnul V. BERGER, grefierul secției,

După ce a deliberat în camera de consiliu din 4 mai 2006,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 58318/00) îndreptată împotriva României prin care doi cetățeni ai acestui stat, Domnul Dumitru Georgi și Doamna Elena Georgi (“reclamanții”), au sesizat Curtea la data de 11 noiembrie 1999 în temeiul articolului 34 al Convenției de protecție a Drepturilor Omului și Libertăților fundamentale (“Convenția”).

2. Guvernul român (“Guvernul”) este reprezentat de împuternicitul său, Doamna Beatrice Rămășcanu.

3. Reclamanții se plâng, din punct de vedere al articolului 6 al Convenției, de neexecutarea de către administrație a sentințelor judiciare definitive care ordonă împrăștierea lor cu două terenuri și eliberarea unui titlu de proprietate. Ei văd de asemenea, în acest lucru, o atingere adusă dreptului lor la respectarea bunurilor lor, din punct de vedere al articolului 1 al Protocolului nr. 1.

4. Cererea a fost repartizată secției a treia a Curții (articolul 52 § 1 al regulamentului). În cadrul acesteia, camera însărcinată să examineze cauza (articolul 27 § 1 al Convenției) a fost constituită în conformitate cu articolul 26 § 1 al regulamentului.

5. Printr-o decizie din 19 mai 2005, Curtea a declarat cererea parțial admisibilă.

6. Atât reclamanții cât și Guvernul au depus observații scrise pe fondul cauzei (articolul 59 § 1 al regulamentului).

DE FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE SPEȚEI

7. Reclamanții, soț și soție, s-au născut în 1944 și respectiv în 1948 și locuiesc la Târgu-Jiu.

8. Bazându-se pe un certificat din 18 martie 1991 al comisiei administrative locale din Târgu-Jiu pentru aplicarea legii nr. 18/1999 (“comisia locală” și “legea”, comisia administrativă județeană din Gorj pentru aplicarea legii (“comisia județeană”), printr-o hotărâre din 1 martie 1993, a acordat reclamanților acțiuni reprezentând contravaloarea a alte două terenuri de 4,75 și 3 hectare care au aparținut tatălui reclamantei. De asemenea, prin aceeași decizie, comisia județeană a acordat reclamantei un teren în suprafață de 0,15 hectare situat la “La Jiu” și reclamantului un teren de 0,123 hectare situat la Târgu-Jiu. Această decizie a comisiei județene a fost confirmată printr-o hotărâre definitivă a tribunalului județean Gorj, pronunțată la data de 16 februarie 1995 la o contestație formulată de reclamanți.

1. Acțiuni în vederea anulării hotărârii din 1 martie 1993

a) Tentative ale comisiei județene în vederea anulării certificatului din 18 martie 1991 și a hotărârii din 1 martie 1993

9. La 18 octombrie 1995 prefectul de Gorj, în calitate sa de președinte al comisiei județene, a adoptat un ordin prin care a micșorat cu jumătate suprafața de 3 hectare atribuită inițial reclamanților.

10. Printr-o sentință definitivă din 11 martie 1997, Curtea de apel din Craiova a anulat acest ordin pe motiv că hotărârea din 1 martie 1993 nu putea fi modificată decât de instanțe.

11. La 1 aprilie 1996, comisia județeană a decis să anuleze certificatul din 18 martie 1991.

12. Printr-o sentință din 18 decembrie 1997, la cererea reclamanților, judecătoria Târgu-Jiu a anulat hotărârea din 1 aprilie 1996, confirmând astfel dreptul lor de proprietate, așa cum a fost stabilit prin hotărârea din 1 martie 1993 și a amintit că aceasta din urmă nu putea fi anulată decât de instanțe.

Această sentință a fost confirmată printr-o hotărâre a Curții de apel din Craiova din 27 iunie 2000.

13. La 18 septembrie 1996 comisia locală a sesizat judecătoria Târgu-Jiu, printr-o acțiune în anulare a hotărârii din 1 martie 1993. Printr-o sentință din 24 octombrie 1996, tribunalul a respins cererea ca fiind tardivă.

14. Această sentință a fost confirmată, la apelul comisiei, printr-o hotărâre a Curții de apel din Craiova din 17 noiembrie 2000.

Recursul înaintat de comisie a fost respins printr-o hotărâre definitivă a Curții de apel Craiova din 9 decembrie 2003.

b) Plângere penală împotriva reclamantului

15. La 19 februarie 1998, comisia locală a înaintat o plângere penală împotriva reclamantului, acuzându-l că a falsificat probele pe care comisia județeană și-a întemeiat hotărârea din 1 martie 1993.

16. La 28 octombrie 2002, parchetul de pe lângă tribunalul județean Gorj a constatat că probele au fost, într-adevăr, falsificate și a trimis dosarul la judecătoria Târgu-Jiu pentru ca aceasta să pronunțe un recurs în anulare asupra acestor probe. Cu toate acestea, tribunalul a pronunțat o sentință de punere în libertate pe motiv că reclamantul nu știa că probele erau clasificate.

17. La 4 noiembrie 2002, reclamantul a contestat decizia în ceea ce privește, între altele, caracterul fals al probelor. Plângerea sa a fost respinsă la 20 noiembrie 2002 de către procurorul de pe lângă tribunalul județean Gorj. Această hotărâre a fost confirmată la 7 ianuarie 2003 de parchetul de pe lângă Curtea de apel Craiova și la 21 aprilie 2003 de parchetul de pe lângă Curtea Supremă de justiție.

c) Evoluția posterioară sentinței de punere în libertate din 28 octombrie 2002

18. Parchetul de pe lângă tribunalul județean Gorj, precum și comisia locală au înaintat o acțiune pentru anularea probelor considerate false. Printr-o sentință din 13 februarie 2003, tribunalul a admis acțiunea și a anulat aceste acte. În același timp tribunalul a constatat că anularea nu afecta drepturile dobândite de reclamanți în virtutea deciziei comisiei județene din 1 martie 1993 de a li se acorda titlul de proprietate asupra terenurilor lor.

19. La 8 aprilie 2003 comisia locală a înaintat un apel împotriva acestei sentințe în fața tribunalului județean Gorj. Acest apel a fost suspendat printr-o hotărâre preliminară din 28 august 2003 a Curții de apel Craiova, pe motiv că nici-o parte nu s-a prezentat la ședințe. Reclamanții au înaintat apel împotriva acestei ultime hotărâri, dar după mai multe amânări, printr-o hotărâre preliminară din 18 decembrie 2003, Curtea de apel a suspendat cauza din cauza absenței părților la ședințele stabilite de această instanță.

2. Cereri ale reclamanților în vederea eliberării titlurilor de proprietate asupra terenurilor atribuite prin decizie administrativă din 1 martie 1993 confirmată prin sentința din 16 februarie 1995.

a) Terenurile de 0,15 hectare și de 0,123 hectare

i) acțiunea reclamanților împotriva comisiei locale cu scopul de a fi condamnată la eliberarea titlurilor de proprietate asupra terenurilor de 0,15 hectare și de 0,123 hectare.

20. La 2 iunie 1995, reclamanții au cerut comisiei locale să execute hotărârea din 16 februarie 1995. În lipsa unui răspuns din partea acesteia, ei au citat cele două comisii în fața tribunalului județean Gorj, la 5 iulie 1995, pentru a-i condamna la eliberarea titlului de proprietate asupra terenurilor de 0,15 hectare și de 0,123 hectare atribuite prin decizia administrativă din 1 martie 1993.

21. Printr-o sentință din 27 noiembrie 1995 tribunalul a admis acțiunea reclamanților și a somat comisia județeană să le elibereze titlul de proprietate asupra acestor terenuri.

22. Printr-o sentință din 5 iunie 2003, după un recurs în anulare, judecătoria Târgu-Jiu a constatat că în ciuda numeroaselor divergențe dintre părți, decizia administrativă din 1 martie 1993 nu a fost niciodată anulată și că rămânea astfel valabilă pentru cele două părți. În consecință, a dat câștig de cauză acțiunii reclamanților și a ordonat comisiei locale să pregătească documentele necesare în vederea eliberării ulterioare în favoarea reclamanților, de către comisia județeană, a titlurilor de proprietate aferente celor două terenuri în litigiu. Tribunalul l-a condamnat pe primarul orașului Târgu-Jiu, în calitatea sa de președinte al comisiei locale la plata sumei de 500.000 lei

românești (ROL) pe zi de întârziere, începând din a 15-a zi de la data la care hotărârea va deveni definitivă. Comisia locală a fost condamnată de asemenea la plata către reclamanți a sumei de 2.000.000 ROL cu titlu de cheltuieli de judecată.

23. La 27 octombrie 2003 apelul înaintat de comisia locală a fost respins printr-o sentință a tribunalului județean Gorj.

Sentința a căpătat apoi forță executorie.

24. Printr-o hotărâre preliminară din 12 februarie 2004 Judecătoria Târgu-Jiu a modificat, la cererea reclamanților, hotărârea din 27 octombrie 2003, constatând că obligația de plată ar începe să curgă la 15 zile de la data pronunțării hotărârii adoptate în apel, și anume sentința tribunalului județean din 27 octombrie 2003.

25. Cu toate acestea, comisia locală și primarul din Târgu-Jiu au înaintat un recurs împotriva hotărârii din 27 octombrie 2003 în fața Curții de apel din Craiova care, printr-o sentință din 29 ianuarie 2004 și pe baza ordonanței de Guvern nr. 58 din 25 iunie 2003 care a modificat competența instanțelor, a constatat că Înalta Curte de Casație și Justiție era cea care devenise de-acum competentă să decidă asupra recursului și, în consecință, i-a trimis dosarul.

26. Recursul este și acum în curs la Înalta Curte de Casație și Justiție, care încă nu a stabilit termenul.

27. Reclamanții au adresat comisiei locale numeroase scrisori pentru a cere executarea sentinței din 5 iunie 2003.

28. La 4 martie 2004 primăria a plătit reclamanților 2.000.000 lei, adică cheltuielile de judecată ordonate prin hotărârea din 27 octombrie 2003.

29. La 24 mai 2004 Guvernul a informat Curtea că printr-un proces-verbal din 6 mai 2004 reclamanții au fost puși în posesia terenului de 0,123 ha de către comisia locală și că, printr-un proces-verbal din 14 mai 2004, aceeași comisie le-a propus restituirea prin echivalență a terenului de 0,15 ha. Reclamanții au refuzat restituirea prin echivalență.

30. Printr-o scrisoare din 15 noiembrie 2004, Guvernul a indicat faptul că, printr-un proces-verbal din 24 august 2004, comisia locală a încercat să pună reclamanții în posesia terenului de 0,15 ha situat la “La Jiu”, respectând dispozitivul sentinței din 5 iunie 2003. Reclamanții au refuzat să semneze acest proces-verbal pe motiv că autoritățile nu s-au deplasat pe teren pentru a verifica situația sa concretă și că, în consecință, nu exista o corespondență între amplasamentul menționat în procesul-verbal de punere în posesie și amplasamentul real al terenului. Ei au menționat de asemenea că terenul în litigiu se afla în posesia unei societăți comerciale care construisese pe el clădiri și cerea restituirea prin echivalență.

ii) Alte demersuri ale reclamanților în vederea obținerii posesiei terenului de 0,15 ha

31. La 20 iunie 1996 reclamantul a împrejmuit terenul de 0,15 ha și la 12 noiembrie 1996 a construit pe el un chioșc. Pentru fiecare din aceste acțiuni i s-a aplicat o amendă din partea primăriei Târgu-Jiu (“primăria”). Printr-un proces-verbal încheiat în 1996, primăria a ordonat ridicarea chioșcului și amplasarea sa într-un depozit pus la dispoziția părților, cu condiția plății taxei de ridicare. Cele două amenzi au fost anulate prin două sentințe definitive ale judecătoriei Târgu-Jiu din 11 septembrie 1996 și 13 ianuarie 1999.

32. În urma lucrărilor efectuate de primărie pe terenurile lor, reclamanții au citat-o la judecătoria Târgu-Jiu care, printr-o sentință din 6 decembrie 1996, le-a dat câștig de cauză și a ordonat primăriei să înceteze lucrările.

33. Această sentință a fost confirmată, în urma recursului primăriei, printr-o hotărâre definitivă a Curții de apel din Craiova din 26 august 1997.

34. Cererile formulate de reclamanți în fața instanțelor interne pentru a obliga primăria să le elibereze certificatul de urbanism asupra terenurilor lor au fost suspendate din cauza plângerii penale din 19 februarie 1998.

35. La 20 iulie 1998 primăria a decis să atribuie unui terț, M.I., în urma unui contract de schimb, o suprafață de 0,07 ha provenind din terenul reclamantei de 0,15 ha.

36. Acțiunea formulată de reclamanți împotriva acestei hotărâri în fața judecătoriei Târgu-Jiu a făcut obiectul unei suspendări din cauza plângerii penale din 19 februarie 1998.

b) Terenul de 4,75 ha

37 La 15 iulie 1993 societatea agricolă ale cărei acțiuni le-au primit reclamanții pentru terenul de 4,75 ha a eliberat reclamanților un certificat care menționa acțiunile pe care le dețineau. Ei au primit produse din partea societății până la data eliberării titlului lor de proprietate asupra terenului.

38. După 1 aprilie 1996 reclamanții au înaintat o acțiune împotriva comisiei locale și județene pentru a fi condamnate la recunoașterea dreptului lor de proprietate asupra terenului de 4,75 ha, în conformitate cu hotărârea din 1 martie 1993.

39. Printr-o sentință din 4 decembrie 1997 Curtea de apel Craiova a admis acțiunea reclamanților și a condamnat comisi județeană să le acorde terenul și să le elibereze titlul de proprietate aferent.

În lipsa recursului părților această sentință a devenit definitivă la 4 martie 1998.

40. Din cauza neexecutării sentinței din 4 decembrie 1997 reclamanții au citat comisia județeană în fața judecătoriei Târgu-Jiu pentru ca aceasta să fie condamnată să le elibereze titlul de proprietate asupra terenului.

41. La 3 noiembrie 1998 judecătoria Târgu-Jiu a dat curs acestei cereri.

În lipsa unui recurs al părților această hotărâre a devenit definitivă la 7 decembrie 1998.

42. La 5 aprilie 2001 reclamanților li s-a eliberat titlul de proprietate asupra acestui teren.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

43. Legislația internă pertinentă, și anume extrasele legilor cu nr. 18/1991 asupra fondului funciar, 169/1997 care aduce modificări la legea nr.18/1991 și 29/1990 asupra contenciosului administrativ este descrisă în cauza *Sabin Popescu împotriva României* (nr. 48102/99, §§ 42-46, 2 martie 2004).

DE DREPT

I. ASUPRA ÎNCĂLCĂRII INVOCATE A ARTICOLULUI 6 § 1 AL CONVENȚIEI

44. Reclamanții invocă faptul că neexecutarea de către administrație a sentințelor definitive pronunțate în favoarea lor le-a restrâns dreptul de acces la un tribunal prevăzut de articolul 6 § 1 al Convenției, care prevede astfel:

“Orice persoană are dreptul la audierea cauzei sale (...) de către un tribunal (...) care va decide (...) asupra contestațiilor asupra drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)”.

45. În opinia Guvernului autoritățile administrative nu sunt răspunzătoare de neexecutarea sau de întârzierea în executarea sentințelor judiciare definitive. Fiind vorba despre terenul de 4,75 ha, reclamanții au primit acțiuni la o societate de stat, în conformitate cu dispozițiile hotărârii din 1 martie 1993, așa cum este confirmată de sentința din 16 februarie 1995. În 2001 ei au obținut titlul de proprietate asupra acestui teren.

46. Fiind vorba despre terenurile prevăzute în certificatul din 18 martie 1991, în cazul în speță nu există o hotărâre internă definitivă care să confirme valabilitatea sa, procedurile în vederea anulării sale și stabilirea întinderii efectelor sale fiind încă în curs la instanțele naționale. În măsura în care dreptul de proprietate a reclamanților este încă contestat, nu se poate considera că autoritățile sunt de rea credință în privința neexecutării sentințelor pronunțate.

47. Guvernul menționează că prin procesul-verbal din 6 mai 2004 reclamantul a fost pus în posesia terenului de 0,123 ha. La 24 august 2004 comisia locală a încercat să pună reclamanta în posesia unui teren de 0,15 ha la “La Jiu”. Reclamanta a refuzat să semneze acest proces-verbal, necontestând vecinătățile care corespund celor stabilite în sentința definitivă din 5 iunie 2003, ci pe motiv că dimensiunile dreptunghiului rezultat din interserctarea liniilor de delimitare nu-i conveneau, încercând astfel să modifice amplasamentul terenului. Între altele Guvernul ține să sublinieze că în temeiul dispozițiilor legale aplicabile în materie semnarea procesului-verbal de titularul de drept

al proprietății este indispensabilă pentru a urma demersurile în vederea eliberării titlului de proprietate. În aceste condiții autoritățile se află în imposibilitatea, din cauza atitudinii reclamanților, de a elibera titlul de proprietate asupra acestui teren.

48. Reclamanții contestă afirmațiile Guvernului. În special, în ceea ce privește punerea în posesia terenului de 0,15 ha, reclamanta explică refuzul său de a semna procesul-verbal din 24 august 2004 prin lipsurile de formă și prin faptul că autoritățile nu s-au deplasat pe teren pentru a trasa linia de demarcație a proprietății sale. De asemenea, ea menționează că societatea comercială care deținea posesia terenului a construit acolo niște clădiri și că în consecință ea ar prefera restituirea prin echivalență a acestui teren sub forma unei indemnizații.

49. Curtea amintește că, conform unei jurisprudențe constante, executarea unei sentințe sau a unei hotărâri, indiferent de la instanță ar proveni, trebuie să fie considerată ca făcând parte integrantă din “proces” în sensul articolului 6 al Convenției. Dreptul la un tribunal ar fi iluzoriu dacă dreptul juridic intern al unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judiciară definitivă și obligatorie să rămână inactivă în detrimentul unei părți (*Imobiliara Saffi împotriva Italiei* [GC], nr. 22774/93, § 63, CEDO 1999-V).

50. Curtea admite, odată cu Guvernul, că dreptul de acces la un tribunal nu poate obliga un stat să dispună executarea fiecărei sentințe cu caracter civil indiferent care ar fi și indiferent de circumstanțe (*Sanglier împotriva Franței*, nr. 50342/99, § 39, 27 mai 2003). Cu toate acestea, ea remarcă faptul că dacă administrația refuză sau neglijează să dispună executarea sau chiar întârzie să o facă, garanțiile articolului 6 de care a beneficiat justițiabilul în timpul fazei judiciare a procedurii pierde orice rațiune de a fi (*Hornsby*

împotriva Greciei, sentința din 19 martie 1997, *Culegere de sentințe și decizii*, 1997, pag. 510-511, § 41).

51. În cazul în speță comisiile locală și județeană erau în exclusivitate competente să respecte hotărârea din 1 martie 1993, așa cum a fost confirmată de hotărârile din 16 februarie 1995 și 7 decembrie 1998, și anume pentru a pune reclamanții în posesia terenurilor lor și pentru a le elibera titlurile de proprietate. Reclamanții au obținut o hotărâre administrativă, confirmată prin sentința din 16 februarie 1995 a tribunalului județean Gorj, de constatare a dreptului lor de proprietate asupra terenurile de 0,15 ha, 0,123 ha și 4,75 ha. Ori aceste hotărâri nu au fost nici executate în întregime, nici anulate sau modificate în urma exercitării unei căi de atac prevăzută de legea internă.

De asemenea, autoritățile s-au dezinteresat complet de acțiunea în anulare (paragraful 19 de mai sus) din moment ce le era permis, continuând această procedură, să pună în discuție valabilitatea drepturilor dobândite de reclamanți prin hotărârea din 1 martie 1993.

52. Curtea constată că hotărârea din 1 martie 1993, așa cum a fost confirmată de sentința din 16 februarie 1995 a fost executată de autoritățile locale pentru partea sa de acordare reclamanților a acțiunilor unei societăți comerciale, reprezentând contravaloarea terenului de 4,75 ha. Totuși, fiind vorba despre terenurile de 0,123 ha și de 0,15 ha, ea nu a fost executată de autoritățile competente înainte de 6 mai și respectiv 24 august 2004.

53. Curtea amintește că a considerat deja că neglijența autorităților de a se conforma într-un termen rezonabil unei hotărâri definitive poate antrena o încălcare a articolului 6 § 1 al Convenției, mai ales atunci când obligația de a dispune executarea hotărârii în cauză revine unei autorități administrative (a se vedea *mutatis mutandis*,

Metaxas împotriva Greciei, nr.8415/02, § 26, 27 mai 2004, *Burdov împotriva Rusiei*, nr. 59498/00, §§ 36-38, CEDO 2002-III, *Timofeiev împotriva Rusiei*, nr.58263/00, §§ 41-42, 23 octombrie 2003, și *Dubenko împotriva Ucrainei*, nr. 74221/01, § 36, 11 ianuarie 2005).

54. În speța actuală hotărârea din 16 februarie 1995 a fost executată cu întârziere de instanțele naționale în partea sa privind terenurile de 0,123 ha și 0,15 ha. Cu toate acestea, Curtea remarcă faptul că la 19 februarie 1998 o plângere penală a fost depusă împotriva reclamantului care îl acuza că a falsificat dovezile pe care comisia județeană și-a întemeiat hotărârea din 1 martie 1993, plângere care a condus la o hotărâre de anulare a dovezilor respective. De asemenea, în urma unei acțiuni a comisiei locale împotriva reclamantilor, tribunalul județean Gorj a anulat, printr-o sentință din 13 februarie 2003, documentele care au stat la baza hotărârii din 1 martie 1993, deși a considerat că această anulare nu afecta drepturile dobândite de reclamanți în temeiul hotărârii menționate anterior de a li se elibera titlul de proprietate asupra terenurilor lor.

55. Curtea consideră că, în măsura în care există o puternică îndoială în privința valabilității obiectului unei hotărâri judiciare de executat, autoritățile trebuie să acționeze cu rapiditate pentru a clarifica situația juridică a hotărârii, pentru a putea ulterior să-și îndeplinească obligațiile ce decurg din această ultimă hotărâre. În cazul în speță, ținând cont de faptul că dovezile pe care se întemeiază hotărârea din 1 martie 1993 au fost calificate drept false de către instanțele naționale (paragrafele 15-17 de mai sus), autoritățile competente, pentru a pune reclamanții în posesia terenurilor în cauză, puteau invoca această împrejurare pentru a justifica neexecutarea hotărârii a cărei valabilitate era discutată.

56. Cu toate acestea, Curtea consideră că după hotărârea preliminară din 18 decembrie 2003 a Curții de apel Craiova (paragraful 19 de mai sus), ținând cont de atitudinea autorităților în cursul procedurii, ele nu mai putea justifica neexecutarea hotărârii din 1 martie 1993, așa cum a fost confirmată prin hotărârea din 16 februarie 1995. De altfel, după această dată, autoritățile au pus reclamanții în posesia terenurilor de 0,123 ha și de 0,15 ha la 6 mai și 24 august 2004 (paragrafele 29-30 de mai sus).

57. Fiind vorba despre terenul de 0,15 ha acordat reclamantei, Curtea remarcă faptul că aceasta din urmă refuză să semneze procesul-verbal de punere în posesie din 24 august 2004 stabilit conform dispozitivului sentinței din 5 iunie 2003. Cu toate acestea, ținând cont de atitudinea contradictorie a reclamantei în privința terenului de 0,15 ha, Curtea consideră că începând de la data de 24 august 2004 autoritățile se aflau în imposibilitate obiectivă, din cauza atitudinii reclamantei, de a redacta titlul de proprietate asupra acestui teren.

58. Curtea nu poate totuși să nu remarce că, deși în anul 2004 autoritățile competente au pus reclamanții în posesia terenurilor lor, ele au neglijat timp de aproximativ opt ani să ia măsurile necesare pentru a se conforma (perioada scursă între hotărârea definitivă din 16 februarie 1995 și 28 octombrie 2002 când parchetul de pe lângă tribunalul județean Gorj a constatat că dovezile fuseseră, într-adevăr, falsificate, precum și perioada dintre 28 august 2003 și 24 august 2004). În plus, motivele pe care administrația ar fi putut să le invoce pentru a justifica o imposibilitate obiectivă de executare în timpul acestei perioade nu au fost niciodată aduse la cunoștința reclamanților prin intermediul unei hotărâri administrative formale (*Sabin Popescu împotriva României*, nr.48102/99, § 72, 2 martie 2004).

59. Curtea remarcă faptul că o anumită întârziere este de asemenea atribuibilă autorităților în executarea hotărârii din 7 decembrie 1998, care a pus în sarcina lor obligația de a acorda reclamanților titlul de proprietate aferent terenului de 4,75 ha. Acest titlu le-a fost eliberat pe 5 aprilie 2001, adică la peste doi ani și cinci luni de când hotărârea a devenit definitivă.

60. Aceste elemente sunt suficiente Curții pentru a concluziona că statul, prin intermediul organelor sale specializate, nu a depus toate eforturile necesare pentru a dispune executarea cu rapiditate a hotărârilor judiciare favorabile reclamanților.

61. În consecință, a existat încălcarea articolului 6 § 1 al Convenției.

II. ASUPRA ÎNCĂLCĂRII INVOCATE DE ARTICOLUL 1 AL PROTOCOLULUI NR.1.

62. Reclamanții denunță o atingere adusă dreptului lor de proprietate din cauza neexecutării hotărârilor definitive pronunțate în favoarea lor de către instanțele interne. Ei invocă articolul 1 al Protocolului nr. 1, care este astfel enunțat:

“Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi privat de proprietatea sa decât din cauza unei utilități publice și în condițiile prevăzute de lege și principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului pe care îl dețin statele de a pune în vigoare legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosirea bunurilor în conformitate cu interesul general sau pentru a asigura plata impozitelor sau altor contribuții sau amenzilor.”

63. Guvernul consideră că reclamanții nu mai pot invoca o încălcare a dreptului lor de proprietate asupra terenului de 4,75 ha, ținând cont de faptul că au primit un titlu de proprietate și acțiuni la societăți agricole.

64. Fiind vorba despre terenul de 0,15 ha, Guvernul menționează că reclamanții nu ar putea pretinde că au un drept de proprietate asupra terenului situat la “La Jiu”, din moment ce nu corespundea înregistrărilor funciare ale tatălui unuia din reclamanți care era proprietarul unui teren situat la “Lunca la Jiu”. Chiar dacă certificatul din 18 martie 1991 a prevăzut atribuirea către reclamanți a terenului situat la “La Jiu”, documentele care se aflau la baza redactării au fost declarate false și valabilitatea sa este analizată într-o procedură în anulare aflată încă în curs. Reclamanții nu au nici un “bun actual”, nici o “speranță legitimă” asupra terenului situat la “La Jiu” ai cărui proprietari nu erau, certificatul din 18 martie 1991 neavând valoare de titlu de proprietate (*Gratzinger și Gratzingerova împotriva Republicii Cehe* (decizie) [GC], nr.39794/98, CEDO 2002-VII, și *Jantner împotriva Slovaciei*, nr. 39050/97, 4 martie 2003).

65. De altfel, Guvernul menționează că procedura care vizează obligarea comisiei locale, singura competentă să reconstituie dreptul de proprietate, să pună reclamanții în posesia terenurilor și să le elibereze titlul de proprietate, este încă în curs. În orice caz, reclamanții ar putea numai să pretindă că au o “speranță legitimă” pentru terenul situat la “Lunca la Jiu”.

66. Reclamanții contestă ipoteza Guvernului. Ei afirmă că dreptul lor de proprietate asupra terenurilor în cauză a fost confirmat de hotărârile judiciare definitive care au confirmat valabilitatea deciziei din 1 martie 1993, cum ar fi hotărârea din 27 iunie 2000 a Curții de apel Craiova. De asemenea, ei menționează că au un drept de proprietate

asupra terenului de 0,15 ha situat la “La Jiu”, precum și că acesta reiese din hotărârea din 1 martie 1993.

67. Referindu-se la jurisprudența aplicabilă în materie (în special *Rafinările grecești Stran și Stratis Andreadis împotriva Greciei*, hotărârea din 9 decembrie 1994, seria A nr. 301-B, pag. 84, § 59, *Sabin Popescu*, menționat anterior, § 79 și *Kopecky împotriva Slovaciei* [GC], nr. 44921/98, § 35, 28 septembrie 2004), Curtea consideră că hotărârile din 16 februarie 1995 și 4 decembrie 1997 au făcut să apară în patrimoniul reclamantilor un “bun”, în sensul articolului 1 al protocolului nr.1.

68. Curtea amintește că un reclamant nu poate invoca o încălcare a articolului 1 al Protocolului nr. 1 decât în măsura în care hotărârile pe care le incriminează se raportează la “bunurile” sale în sensul acestei dispoziții. Noțiunea de “bunuri” poate acoperi atât “bunurile actuale” cât și valorile patrimoniale, inclusiv creanțele, în virtutea cărora reclamantul poate pretinde că are cel puțin o “speranță legitimă” de a obține beneficiul efectiv de un drept de proprietate (*Kopeck*, menționat anterior). Curtea a afirmat deja că o creanță poate fi considerată ca fiind o “valoarea patrimonială” din moment ce are o bază suficientă în dreptul intern, de exemplu atunci când este confirmată de o jurisprudență bine stabilită de tribunale (*Kopecky*, menționat anterior, § 48). De asemenea, Curtea a considerat că putea de asemenea avea o anumită relevanță în această privință problema de a ști dacă, în contextul procedurii incriminate, reclamantul putea pretinde că are o “speranță legitimă” de a obține beneficierea efectivă de bunul său (*Kopecky*, menționat anterior, § 42).

69. În cazul în speță Curtea constată că hotărârile care acordă reclamantilor terenuri sau un titlu de proprietate nu au fost executate în termene rezonabile, ceea ce este

atribuibil în exclusivitate autorităților administrative competente. Rezultă că imposibilitatea pentru reclamanți de a obține executarea imediată și completă a acestor hotărâri se concretizează într-o ingerință în drepturile lor la respectarea bunurilor, care ține de prima frază a primului alineat al articolului 1 al protocolului nr.1.

70. Dacă este adevărat că în prezent reclamanții au fost puși în posesia terenurilor la care aveau dreptul, Curtea consideră că din cauza întârzierii cu opt ani a executării atribuibile autorităților, ei au suferit un prejudiciu decurs din nebeneficierea de bunurile lor timp de mai mulți ani (*Sabin Popescu împotriva României*, menționat anterior, §§ 80-81).

71. În consecință, Guvernul nu a oferit nici-o justificare valabilă pentru ingerința cauzată de neexecutarea în termene rezonabile a hotărârilor judiciare pronunțate în cazul în speță; ea era deci arbitrară și privea încălcarea principiului legalității. O asemenea concluzie scutește Curtea de a căuta dacă a fost menținut un echilibru just între cerințele interesului general și imperativele protecției drepturilor individuale ale reclamanților (*Metaxas*, menționat anterior, § 31).

72. În consecință, în lumina celor de mai sus, Curtea consideră că în cazul în speță a existat încălcarea articolului 1 al protocolului nr.1.

III. ASUPRA APLICĂRII ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

“Dacă Curtea declară că a existat încălcarea Convenției sau Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți contractante nu permite să se șteargă decât incomplet consecințele acestei încălcări, Curtea acordă părții vătămate, dacă este cazul, o reparație echitabilă”.

A. Dauna

74. Reclamanții cer mai întâi 700.000 euro (EUR) reprezentând contravaloarea terenului de 0,15 ha și 7.297.184 euro reprezentând pierderea din cauza nebeneficierei de același teren. Această ultimă sumă include valoarea unui magazin și a unui depozit de mărfuri pe care le-au construit pe teren și care le-au fost confiscate în 1996 și precum și prejudiciul rezultat din imposibilitatea de a le exploata.

75. Ei cer de asemenea suma de 48.918 euro reprezentând nebeneficierea de terenul de 4,75 ha și amenda pentru perioada 1991-2001.

76. În privința prejudiciului moral, reclamanții cer suma de 2.800.000 euro, susținând că imposibilitatea pentru ei de a face să se respecte hotărârile judiciare privind terenurile de 0,15 ha, 1,23 ha și 4,75 ha a declanșat în ei un sentiment de umilire și de incertitudine. Ei au cerut de asemenea 1.000.000 euro pentru reparația prejudiciului care decurge din durata excesivă a procedurilor vizând executarea hotărârilor judiciare definitive.

77. Guvernul consideră că sumele cerute de reclamanți cu titlu de daună materială reprezentând contravaloarea terenului este disproporționată în măsura în care reclamanții sunt titulari ai dreptului de proprietate pentru terenurile de 4,75 ha și 0,123 ha. În privința terenului de 0,15 ha Guvernul consideră că cererea de reparație echitabilă nu se justifică, în măsura în care imposibilitatea de a pune reclamanții în posesia terenului ce le-a fost propus și care corespunde, în privința amplasamentului său mențiunilor ce figurează în sentința din 5 iunie 2003 este datorată acestora din urmă. În orice caz, reclamanții nu au prezentat vreo expertiză pentru a atesta valoarea reală a terenurilor.

78. În ceea ce privește lipsa de câștig, Guvernul consideră cererile reclamanților excesive. Astfel, clădirile ridicate pe terenul de 0,15 ha în 1996 erau ilegal construite și,

în orice caz, li s-a permis reclamanților să ceară restituirea lor la primărie, cu condiția plății taxei de ridicare. De altfel, valoarea lor stabilită de reclamanți este pur speculativă. În privința terenului de 4,75 ha, reclamanții au beneficiat de produse agricole în calitate de acționari ai societății agricole. De altfel, reclamanții ar fi trebuit să ceară transformarea amenzii în daune-interese conform dispozițiilor de drept interne, lucru pe care nu l-au făcut. În consecință, ei nu pot face această cerere pentru prima dată în fața Curții.

79. Cât despre prejudiciul moral, Guvernul consideră că ar fi suficient de compensat de simpla constatare a încălcării articolelor 6 al Convenției și 1 al Protocolului nr.1.

80. Curtea relevă că singura bază de reținut pentru acordarea unei reparații echitabile constă în cazul în speță în durata neexecutării obligației de a pune reclamanții în posesia terenurilor în temeiul hotărârilor judiciare definitive. Cu toate acestea, Curtea remarcă faptul că reclamanții nu mai pot invoca un prejudiciu material oarecare la acest capăt, în măsura în care au primit titlurile de proprietate asupra terenurilor de 4,75 ha și 0,123 ha și reclamanții au refuzat punerea în posesie a terenului de 0,15 ha (paragraful 30 de mai sus). Fiind vorba despre prejudiciul rezultat din lipsa de câștig, Curtea remarcă faptul că suma sa este pur speculativă și că nici-un act justificativ nu a fost prezentat de reclamanți pentru a-și motiva cererile.

81. Curtea consideră, totuși, că reclamanții au suferit un prejudiciu moral, mai ales din cauza frustrării provocate de întârzierea în executarea hotărârilor pronunțate în favoarea lor și că acest prejudiciu nu este suficient de compensat de o constatare a încălcării. Ea consideră, cu toate acestea, că suma cerută cu titlu de prejudiciu moral este excesivă.

82. În aceste împrejurări, având în vedere ansamblu de elemente aflate în posesia sa și hotărând echitabil, așa cum o cere articolul 41 al Convenției, Curtea acordă reclamanților împreună 2.000 euro pentru prejudiciul moral.

B. Cheltuieli și taxe

83. Reclamanții cer de asemenea 20.000 euro pentru cheltuielile și taxele plătite la instanțele interne și pentru cele suportate în fața Curții. Ei oferă drept document justificativ copii după biletele de transport pe care le-ar fi folosit pentru deplasările interne spre a putea participa la proceduri la nivel național în sumă de 680,29 euro și cer pentru schimbul de scrisori cu Curtea o sumă de 177,90 euro.

84. Guvernul nu se opune restituirii cheltuielilor și taxelor legate de proceduri în fața instanțelor interne și în fața Curții având drept obiect terenurile în cauză, cu condiția să fie justificate și ca suma lor să nu depășească un anumit prag rezonabil. El remarcă de asemenea că copiile biletelor de transport oferite ca documente justificative de reclamanți nu poartă nici-o mențiune în privința traseului urmat și că nu au demonstrat legătura în timp dintre călătoriile efectuate și obiectul prezentei cauze.

85. Conform jurisprudenței Curții, un reclamant nu poate obține rambursarea cheltuielilor și taxelor sale decât în măsura în care s-a stabilit existența lor reală, necesitatea lor și caracterul rezonabil al ratei lor. În cazul în speță și ținând cont de elementele aflate în posesia sa și de criteriile mai sus menționate, Curtea consideră rezonabilă suma de 200 euro cu titlu de cheltuieli și taxe pentru procedură și o acordă reclamanților împreună.

C. Dobânzi moratorii

86. Curtea consideră adecvat să bazeze rata dobânzilor moratorii pe baza ratei dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii centrale europene majorată cu un procent de trei puncte.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. Decide că a existat încălcarea articolului 6 § 1 al Convenției;
2. Decide că a existat încălcarea articolului 1 al Protocolului nr.1;
3. Decide
 - a) că statul pârât trebuie să plătească reclamanților împreună, în termen de trei luni începând din ziua în care sentința va deveni definitivă, în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției 2.000 (două mii) euro pentru dauna morală și 200 euro (două sute euro) pentru cheltuieli și taxe, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;
 - b) că începând de la expirarea respectivului termen și până la plată, această sumă se va mări cu o dobândă simplă la o rată egală cu cea de împrumut marginal a Băncii centrale europene aplicabil în această perioadă, mărit cu un procent de trei puncte;
4. Respinge cererea de reparație echitabilă pentru surplus.

Redactată în franceză, apoi comunicată în scris la data de 24 mai 2006 cu aplicarea articolului 77 §§ 2 și 3 al regulamentului.

Vincent Berger

John Hedigan

Grefier

Președinte